
Statistik om läkemedel 2024

Under 2024 hämtade fler kvinnor än män ut läkemedel på recept. Mer än 80 procent av de personer som är 75 år och äldre hämtade ut läkemedel mot högt blodtryck. Adhd-läkemedel var vanligast bland ungdomar och uttagen fortsatte att öka bland personer i åldern 10–29. Smärtstillande medel var vanligare i områden med stora socioekonomiska utmaningar.

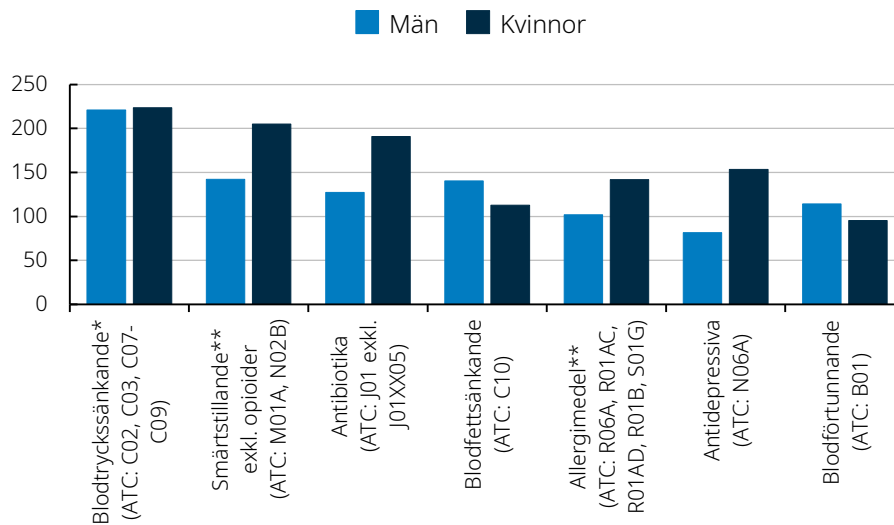
Fler kvinnor än män hämtar ut läkemedel

Under 2024 hämtade 68 procent av Sveriges befolkning ut minst ett receptförskrivet läkemedel. För kvinnor var andelen 75 procent, inklusive preventivmedel. Motsvarande siffra för män var 61 procent. Den läkemedelsgrupp som användes av flest personer var läkemedel mot högt blodtryck. Förra året hämtade nästan 2,3 miljoner patienter ut denna typ av läkemedel på apotek, vilket motsvarade 22 procent av befolkningen. De närmast vanligaste grupperna var smärtstillande, antibiotika, blodfettsänkande medel, allergimedel, antidepressiva medel och blodförtunnande läkemedel.

Fler kvinnor än män hämtade ut läkemedel inom de flesta läkemedelsgrupper, med undantag för blodfettsänkande och blodförtunnande läkemedel, som hämtades ut av en större andel män. Den största könsskillnaden sågs inom gruppen antidepressiva läkemedel, där 15 procent av kvinnorna hämtade ut läkemedlet minst en gång under året, jämfört med 8 procent av männen. Även smärtstillande läkemedel och antibiotika hämtades i högre utsträckning ut av kvinnor. Under 2024 hämtade 21 procent av kvinnorna och 14 procent av männen ut minst ett recept på smärtstillande läkemedel. Motsvarande andelar för antibiotika var 19 respektive 13 procent.

Figur 1. De sju vanligaste läkemedelsgrupperna 2024, uppdelat på kön

Antal patienter per 1000 invånare

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen. * Exkl. C02AC02 och C07AA07 ** Gruppen innehåller vissa läkemedel som även kan köpas receptfritt

Om statistiken

Statistiken visar antal personer som minst en gång under ett år hämtat ut aktuellt läkemedel på apotek mot recept. Den innefattar inte receptfri försäljning eller läkemedel som ges till patienter inom hälso- och sjukvården.

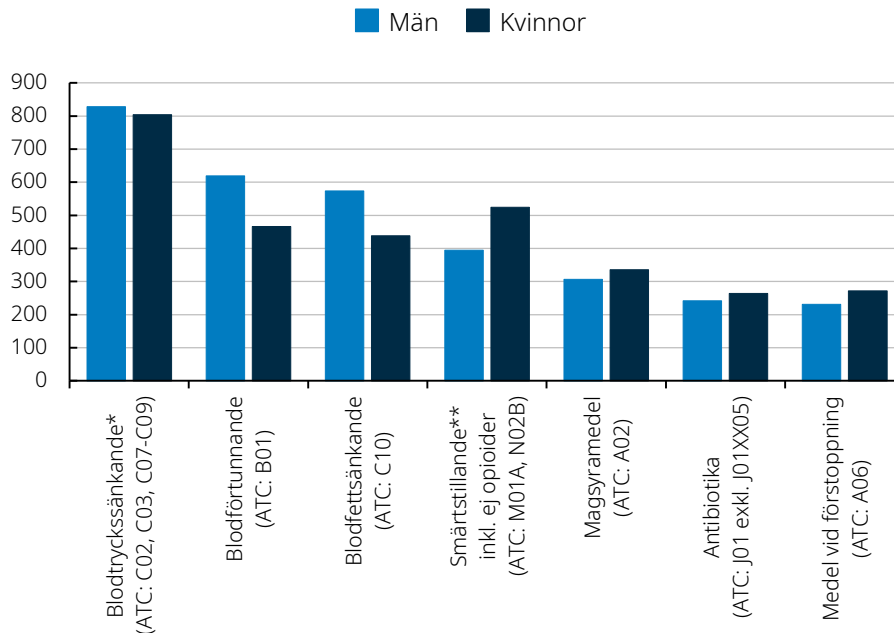
Vissa läkemedelsgrupper inkluderar läkemedel som även kan köpas receptfritt. Läkemedel är grupperade i ATC-koder utifrån huvudindikationen, men har ofta flera olika indikationer. T.ex. läkemedel i gruppen *läkemedel mot högt blodtryck* används även på andra indikationer som hjärtsvikt och ischemisk hjärtsjukdom.

Över 80% av äldre hämtar ut medel mot högt blodtryck

Under 2024 hämtades medel mot högt blodtryck till över 80 procent av personer som var 75 år eller äldre. Andra vanliga läkemedelsgrupper inom denna åldersgrupp var blodförtunnande medel, blodfettsänkande medel, smärtstillande, medel mot magsyra, antibiotika och medel mot förstoppning. Den största könsskillnaden fanns inom gruppen blodförtunnande medel, som skrevs ut till 62 procent av männen i denna åldersgrupp och 47 procent av kvinnorna. Däremot var uthämtning av smärtstillande medel högre hos kvinnor, där 52 procent fick denna typ av medicin jämfört med 40 procent av männen.

Figur 2. De sju vanligaste läkemedelsgrupperna, 75 år och äldre 2024, uppdelat på kön

Antal patienter per 1000 invånare

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen. * Exkl. C02AC02 och C07AA07 ** Gruppen innehåller vissa läkemedel som även kan köpas receptfritt.

Uthämtning av adhd-läkemedel fortsätter att öka bland unga och unga vuxna

Uthämtningen av adhd-läkemedel har ökat stadigt under många år. Under de senaste fem åren har andelen kvinnor i befolkningen som hämtat ut adhd-läkemedel ökat från 1,2 procent år 2020 till 2,3 procent år 2024. Under samma period ökade andel uthämtningar bland män från 1,6 procent till 2,4 procent av befolkningen. Ökningen syns i nästan alla åldersgrupper för både män och kvinnor. Den största ökningen bland kvinnor har skett i åldersgruppen 20–24 år, där förskrivningen har ökat med nästan 95 procent.

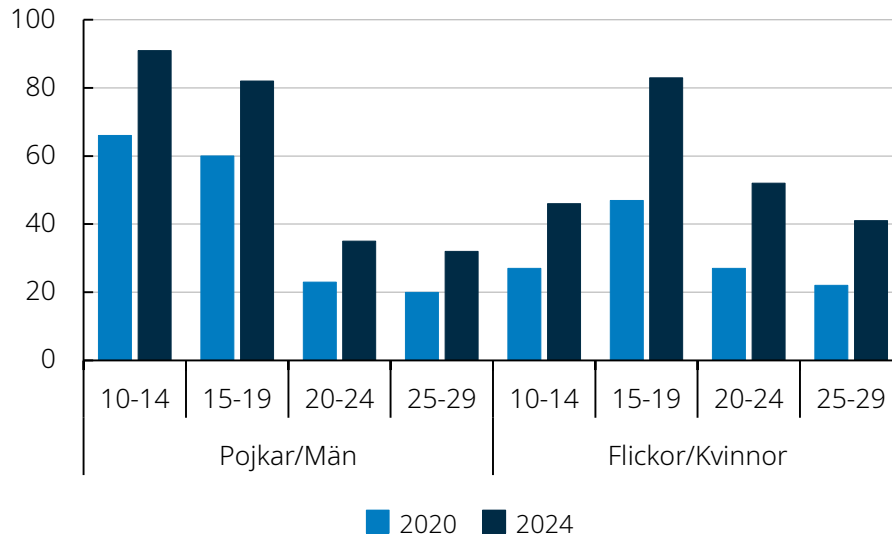
Ungdomar är den grupp som i störst utsträckning hämtar ut adhd-läkemedel. År 2024 hämtade cirka 9,1 procent av pojkarna i åldern 10–14 år ut adhd-läkemedel, jämfört med 6,6 procent år 2020. Bland flickor var förskrivningen vanligast i övre tonåren. Under 2024 hämtade 8,3 procent av flickorna i åldern 15–19 år ut adhd-läkemedel på apotek, jämfört med 4,7 procent år 2020. År 2024 var det mer vanligt att kvinnor än män fick adhd-läkemedel utskrivna bland personer i åldern 20–29, till skillnad från 2020 då könsskillnaderna var minimala.

Uthämtningen av adhd-läkemedel kommer sannolikt att fortsätta öka, i synnerhet mot bakgrund av att de nya fallen av användare alltjämt ökar. I

vissa åldersgrupper syns dock en viss utplaning av de nya fallen, som exempelvis bland unga vuxna män och flickor i gymnasieålder.

Figur 3. Adhd-läkemedel bland personer i åldern 10-29 år under perioden 2020-2024, uppdelat på kön

Antal patienter per 1000 invånare

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen.

Regionala statistikområden och områdestyp

I detta faktablad redovisas statistik på den socioekonomiska indelningen områdestyp, vilken tas fram för Sveriges 3 363 regionala statistikområden (RegSO). Ett RegSO är ett geografiskt avgränsat område som följer läns- och kommungränserna och som tas fram för Sveriges befolkning den sista december respektive år, dvs. för alla levande och folkbokförda individer i Sverige.

Områdestyp baseras på socioekonomiskt index (SEI) vilket utgörs av medelvärdet av tre indikatorer i respektive RegSO: andelen med förgymnasial utbildning (20-65 år), andelen med låg ekonomisk standard (oavsett ålder), och andelen med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslöshet (20-65 år). Ett högre SEI-värde indikerar högre socioekonomisk utsatthet.

Utifrån antalet standardavvikelser från medelvärdet skapas en grupperad variabel, områdestyp, som sträcker sig från stora socioekonomiska utmaningar till mycket goda socioekonomiska förutsättningar. Det senast aktuella året för RegSO och områdestyp är 2024 respektive 2023.

Smärtstillande vanligare i områden med stora socioekonomiska utmaningar

Smärtstillande medel (med ATC-kod N02B eller M01A) som hämtas ut på recept förskrivs oftast vid långvariga smärttillstånd¹. År 2024 hämtade 23 procent av befolkningen i områden med stora socioekonomiska utmaningar ut smärtstillande medel, jämfört med 15 procent av personer som bor i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar. I samtliga områden var det fler kvinnor än män som hämtade ut denna typ av läkemedel. Skillnaden mellan könen var störst i områden med stora socioekonomiska utmaningar, där 27 procent av kvinnorna hämtade ut denna typ av medicin, jämfört med 20 procent av männen.

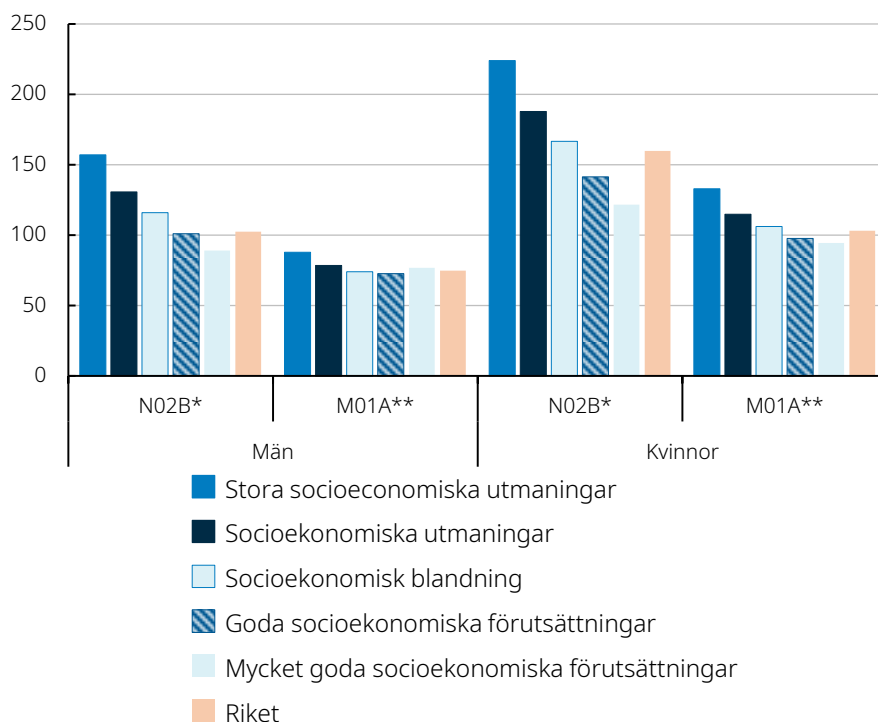
Förskrivningen av smärtstillande medel i *gruppen övriga analgetika och antipyretika* (ATC-kod N02B, t.ex. paracetamol) följde ett tydligt mönster med gradvis lägre läkemedelsförskrivningen i områden med bättre socioekonomiska förutsättningar. Skillnaderna var störst bland kvinnor, där 22 procent av de som bor i områden med stora socioekonomiska utmaningar hämtade ut denna typ av smärtstillande läkemedel, jämfört med 12 procent av de som bor i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar. Motsvarande siffror för män var 16 respektive 9 procent.

För gruppen *antiinflammatoriska och antireumatiska medel* (ATC-kod M01A, t.ex. ibuprofen) var bilden liknande bland kvinnor, men mindre uttalad jämfört med den för *övriga analgetika och antipyretika*. I områden med stora socioekonomiska utmaningar fick 13 procent av kvinnorna denna typ av smärtstillande läkemedel på recept, jämfört med 9 procent i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar. Bland män sågs inga större skillnader mellan områdena.

¹ Läkemedelsgruppen ”smärtstillande medel” innehåller läkemedel som även används på andra indikationer än smärttillstånd. T.ex. inom N02B finns läkemedel som även används mot epilepsi.

Figur 4. Smärtstillande läkemedel 2024, uppdelat på kön och områdestyp

Antal patienter per 1000 invånare

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen. Smärtstillande medel som läkemedelsgrupp innehåller vissa läkemedel som även kan köpas receptfritt. *N02B: Övriga analgetika och antipyretika. **M01A: Antiinflammatoriska och antireumatiska medel, icke-steroida.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj Tillhörande dokument och bilagor): www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/lakemedel

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen: www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Arzu Arat (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: arzu.arat@socialstyrelsen.se

Malin Johansson (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: malin.johansson@socialstyrelsen.se

Johanna Orraryd (läkemedelsfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: johanna.orraryd@socialstyrelsen.se